збільшуючи зазначені показники на 1,5 – 6,5 % відносно контрольного варіанту. Обрані концентрації мали стимулюючий вплив на ростові процеси як проростка так і коренів. Так в середньому довжина проростка на стадії розвитку ВВСН 07 становила 1,3 см, а кореня – 4,0 см. Позитивний вплив підтверджується і накопиченням сухої маси, яка в середньому по варіантах становила 1,53 та 2,95 мг відповідно.

При використання препарату в дозі 0,8 – 1,2 л/т відбувається зниження енергії проростання насіння та лабораторної схожості від 4,0 до 22,0% (в.п.) у порівнянні з контролем. Такий діапазон препарату негативно позначається на ростових процесах, де довжина етильованого колеоптиля серед зазначених варіантів становила в середньому 0,91 см, а коренів – 2,5 см, що на 34,5 % та 20,6% менша за контрольний варіант. Зменшення накопичення по варіантам сухої ваги проростка (1,13 мг) та коренів (1,97 мг) свідчить про значне хімічне навантаження на молоду рослину.

На стадії розвитку ВВСН 9 довжина проростків в середньому по варіантам знаходилась в межах 5,24 – 6,63 см, що в 1,1 – 1,4 рази менша за контрольний варіант. Довжина кореневої системи рослин оброблених варіантів суттєво не відрізнялась від контролю і становила 10,5 см.

Слід зазначити, що на стадії розвитку рослин ВВСН 11 відбувається збільшення довжини проростка в 1,6 – 2,2 рази, а коренів в 1,1 – 1,8 рази по всім дослідним варіантам відносно стадії ВВСН 09. Найкращим варіантам за всіма дослідними параметрами виявився варіант з нормою витрати 0,6 л/т, а найгіршим з нормою використання 1,2 л/т.

Література:

1. https://alfasmartagro.com/catalog/protruyniki/kantaris/

2. Перелік пестицидів та агрохімікатів, дозволених до використання в Україні К.: Юнівест Медіа, 2019. 592 с.

3. Білоусова З.В., Кенєва В.А., Кліпакова Ю.О. Посівна якість насіння пшениці озимої залежно від компонентного складу протруйників. Вісник аграрної науки Причорномор’я, 2020. Вип. 3. С. 79 – 87| DOI: 10.31521/2313-092X/2020-3(107).

ВПЛИВ ПЕРЕДПОСІВНОЇ ОБРОБКИ НАСІННЯ ПШЕНИЦІ М’ЯКОЇ ОЗИМОЇ НА ОСОБЛИВОСТІ ЇЇ РОЗВИТКУ В ОСІННЬО-ЗИМОВИЙ ПЕРІОД ВЕГЕТАЦІЇ

ГОРДИНА О.Ю., аспірант

Національний університет біоресурсів і природокористування України

e-mail: elenagordyna@gmail.com

За сучасних умов вирощування культури передпосівній обробці насіння захисно-стимулюючими препаратами відводиться особлива роль. Адже така

обробка є суттєвим фактором для отримання дружних сходів, нормального розвитку рослин в осінній період та формування належного рівня зимостійкості.

Польовий дослід закладався в умовах Правобережного Лісостепу України у 2019–2021 рр. в стаціонарному досліді кафедри рослинництва в ВП НУБіП України "Агрономічна дослідна станція" (село Пшеничне, Білоцерківського району, Київської області). Сорт пшениці м'якої озимої МІП Валенсія (різновидність еритроспермум), рік занесення до Державного реєстру 2017 р. Досліджували особливості росту й розвитку рослин за застосування передпосівного удобрення нітроамофоскою $N_{32}P_{32}K_{32}$ з використанням Актібіон – комплексного гранульованого добрива. Також насіння пшениці м'якої озимої обробляли препаратами: 'Бінок зерно'– комплексний інокулянт; "Урожай Старт" – комплексне мікродобриво, 'Різомакс'– органічний біостимулятор, збагачений ферментами, 'Триходермін' – бактеріальний препарат, 'Планориз' – бактеріальний препарат. За роки досліджень гідротермічні умови осінньої вегетації були досить диференційованими та чинили різний вплив на ріст і розвиток рослин.

Агрометеорологічні умови в роки проведення досліджень різнились і не завжди були сприятливими для сівби озимих зернових культур. Сума ефективних температур (вище +5°С), протягом осінньої вегетації доволі сильно варіювала – від 242,3 (2019 р.) до 378,5°С (2019 р.), цьому сприяла аномально тепла та довга осінь, що й в свою чергу позначилось і на формуванні вегетативної маси рослин. Кількість продуктивної вологи в ґрунті на момент сівби була недостатньою, а кількість опадів після сівби сильно варіювала, як і сума ефективних температур (табл. 1).

Таблиця 1

Агрометеорологічні умови осінньої вегетації пшениці озимої у роки проведення досліджень

Показник	2019 р.	2020 р.
Дата сівби	24.09	22.09
Запаси продуктивної вологи в шарі ґрунту 0 – 10 см, мм	7,0	16,0
Сума опадів за період «сівба – припинення осінньої вегетації», мм	25,6	165,8
Сума ефективних температур (вище +5°С), °С	242,3	378,5
Дата припинення осінньої вегетації	10.11	29.11
Тривалість осіннього періоду вегетації, діб	48	68

В 2019 році тривалість осінньої вегетації рослин пшениці озимої була мінімальною – 48 діб, коли в умовах осені 2020 року спостерігалось перевищення оптимального терміну осінньої вегетації на 8 діб.

Кількість опадів, за період "сівба – припинення осінньої вегетації" дуже різнилася і у 2019 випала найменша кількість опадів (25,6 мм), а у 2020 році сума опадів за цей період була максимальною і дорівнювала 165,8 мм.

Таким чином, погодні умови осіннього періоду вегетації пшениці озимої у 2019 році були найбільш несприятливими, що і призвело до формування низької продуктивності посівів у 2020 році.

Передпосівна обробка насіння перед сівбою захисно-стимулюючими препаратами сприяє утворенню кращих умов для підвищення їх польової схожості та інтенсивності осіннього вегетативного розвитку.

Найнижча польова схожість, густота рослин, вміст цукрів та зимостійкість були в контрольному варіанті: польова схожість становила 82,7 %, густота рослин - 414 шт./м^2. Застосування захисно-стимулюючих препаратів для передпосівної обробки насіння пшениці м'якої озимої дозволило отримати на 1,9 – 4,8 % вищу польову схожість насіння. Вища польова схожість була отримана за комплексного застосування Бінок зерно + Урожай Старт– 88,0 %; вміст цукрів в вузлі кущення – 14,2 %; зимостійкість відмічена на рівні 96,8 %. Перезимівля рослин в контрольному варіанті склала 82,7 %, а за застосування захисно-стимулюючих препаратів зріс на 10,7 – 13,3 %.

Обробка насіння пшениці м'якої озимої препаратами з захисно-стимулюючою дією: Різомакс, Планориз, Триходермін, Бінок зерно, Урожай Старт, сприяє підвищенню польової схожість насіння, вмісту цукрів в вузлі кущення та кращій зимостійкості, що ймовірніше за все викликане дією на проростаючу насінину фітогормонів, амінокислот, вітамінів та регуляторів росту.

Науковий керівник: доктор с.-г. наук, професор Каленська С.М.

УРОЖАЙНІСТЬ БУРКУНУ БІЛОГО ЗА РІЗНИХ ДОЗ ДОБРИВ ТА ШИРИНИ МІЖРЯДЬ

БЄЛОВ В.О., аспірант
ДРОБІТ О.С., канд. с.-г. наук
Інститут зрошуваного землеробства НААН
ВЛАЩУК О.А.
Херсонський державний аграрно-економічний університет
e-mail: KolpakovaLesya80@gmail.com

Максимальному використанню природно-кліматичних умов нестійкого зволоження південного регіону України сприяє розробка та впровадження у виробництво сучасних конкурентоспроможних технологій вирощування сільськогосподарських культур, які обумовлюють максимальну реалізацію їх продуктивного потенціалу.

Перспективним напрямом розвитку кормовиробництва є розширення посівних площ кормових культур із високим вмістом білка. Однією з найцінніших бобових трав є буркун білий однорічний, який широко використовують для поліпшення природних кормових угідь, освоєння польових,